

Nr 127.

Av herr **Stjärne m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag om anslag till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag.*

Under nionde huvudtiteln punkt 135 har departementschefen till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag föreslagit att under budgetåret 1950/51 må i likhet med innevarande budgetår beviljas ett statsbidrag av 4 miljoner kronor. Oavsett behoven får kungl. lantbruksstyrelsen alltså under året ej bevilja bidrag till högre belopp. Till pågående och färdigställda avdikningsarbeten föreslås att under samma tid må utgå ett förslagsanslag av 3,6 miljoner. Dessutom förordas att till Lyckebyåns regleringsföretag må utgå ett belopp av i runt tal 400 000 kronor.

Lantbruksstyrelsen begär att under budgetåret få bevilja bidrag upp till 7 miljoner kronor och att till pågående och verkställda arbeten utbetala 5,5 miljoner kronor. Styrelsen framhåller, att vid ingången av innevarande budgetår funnos inneliggande ansökningar om bidrag till 1 840 torrläggningsföretag representerande ett bidragsbelopp av 8,5 miljoner kronor. Härtill väntas under budgetåret inkomma nya ansökningar till ett belopp av ca 5 miljoner, tillhoppa 13,5 miljoner. Beviljas få under året endast 4 miljoner, och alltså väntas till nästa budgetår bli överförda 9,5 miljoner. Styrelsen beräknar vidare under nästa budgetår bidragsansökningar till ett belopp av 5 miljoner, varför det totala behovet skulle belöpa sig till 14,5 miljoner kronor.

Efter alldeles samma grunder hade styrelsen för innevarande budgetår förra året beräknat det totala behovet till 12,5 miljoner kronor, alltså en ökning under ett år av det magasinerade och beräknade anslagsbehovet på 2 miljoner kronor.

Med nuvarande anslagstilldelning måste således tiden innan ansökningarna kunna upptas till behandling — vilken redan nu är minst två år — bli allt längre. Denna eftersläpning, som i följd av den otillräckliga bidragstilldelningen tenderar att alltjämt öka, måste anses i hög grad beklaglig, ej minst från synpunkten av att den absolut hindrar de många — oftast mindre och medelstora — jordbruk, om vilka här är fråga, att vidtaga andra åtgärder till jordbrukets förbättring. Utan statliga bidrag och lån förmå nämligen i de allra flesta fall ej dessa jordbruks innehavare att genomföra torrläggningsföretagen.

Då man nu efter den nya organisationen för jordbrukets rationalisering gått in för effektivare stöd i olika former, särskilt åt det mindre jordbruket, synes det än mera angeläget att i något högre grad tillgodose torrläggningen. Rent nationalekonomiskt sett från en eftersträvad höjning av jordbrukets produktion skulle en mera effektiviserad torrläggningsverksamhet säkerligen också betyda en ej oväsentlig positiv faktor.

Departementschefen åberopar det ekonomiska läget och anser att någon

höjning av anslaget ej nu kan äga rum. Detta skäl äger visserligen en viss giltighet. Men genom att eftersläpningen alltjämt ökar bli ju kraven på framtiden allt större och svårare att tillgodose. Därtill kommer att sökande företag ofta ej kunna vänta i flera år utan måste verkställa arbetet med upplånade medel, vilka med tillägg av ränta än mer öka anspråken på det statliga bidraget.

Alla skäl tala alltså enligt vår mening för att redan nu företa en mindre höjning av anslaget till åtminstone 5 miljoner respektive 5 miljoner kronor.

Skulle en direkt höjning av det av departementschefen föreslagna anslaget ej nu kunna bifallas, föreslå vi, att anslaget sammankopplas med det under punkt 128 Bidrag till jordbrukets rationalisering avsedda anslaget. Det synes däri i viss mån ovisst, huruvida det beräknade beloppet särskilt för den yttre rationaliseringen under budgetåret kommer att tagas i anspråk. Då här ifrågavarande anslagspost på det intimaste sammanhänger med jordbrukets rationalisering, borde en överföring av eventuellt överblivet belopp av anslaget å punkt 128 kunna verkställas och möjliggöra den föreslagna höjningen.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

a) att under budgetåret 1950/51 må beviljas statsbidrag från statens avdikningsanslag å tillhoppa 5 miljoner kronor,

b) att till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag för budgetåret 1950/51 anvisas ett förslagsanslag av 5 miljoner kronor,

eller, i händelse detta ej anses möjligt, att riksdagen måtte medgiva, att anslaget till Bidrag till jordbrukets rationalisering (punkt 128), i den mån det icke tages i anspråk för därmed avsedda rationaliseringsåtgärder, må av Kungl. Maj:t anlitas för bidrag till Grundförbättringar: Statens avdikningsanslag upp till det belopp här ovan föreslagits.

Stockholm den 20 januari 1950.

And. Stjärne.

Per A. Johnsson

Arvid Jonsson

i Kastanjegården.

i Skedsbygd.

O. E. Sandberg.

Rudolf Boman

Johan Ahlsten.

i Kieryd.

Paul Bergstrand.

A. Widén.

Hj. Åhman.

K. Gust. Wirtén.

Sven Antby.

Harald Andersson

i Dunker.

Axel Gustafsson.

Per Svensson

i Stenkyrka.